

BRÁNA

*Časopis sboru Českobratrské církve evangelické v Praze -
Braníku*

číslo 5/2002

OZNÁMENÍ

Pravidelný sborový program

BOHOSLUŽBY: neděle 9,30

před bohoslužbami od 8,30 modlitební chvíle

každou první neděli v měsíci jsou rodinné služby Boží

každou třetí neděli je vysluhována sv. večeře Páně

Konfirmační cvičení: v neděli po bohoslužbách

DOROST: úterý 17

BIBLICKÁ HODINA: středa 18

BIBLICKÁ VÝCHOVA DĚTÍ: čtvrtek 16

Skupinka mládeže: pátek 17

úřední hodiny br. faráře:

pondělí a pátek 10 - 11,30

středa 17 - 18

Kontakty na sbor

Adresa: Sbor Českobratrské církve evangelické

Modřanská 118, 147 00 Praha 4 - Braník

Telefon: 44 46 10 37

Internet: <http://branik.evangnet.cz>

Bankovní spojení: Poštovní spořitelna, úč. 135027438/0300

Tiráž

BRÁNA

pro členy a příznivce sboru ČCE Praha - Braník

vychází jednou měsíčně (kromě prázdnin)

Vedoucí redaktorka: Růžena Černá

Redakční rada: Jarmila Čierná, Aleš Drápal, Pavel Řičan, Miša Bedrníková

Výkonná redakce: Růžena Černá, Magda Holá

*Uzávěrka v neděli před druhým pondělím v měsíci (schůze staršovstva).
Příspěvky odevzdejte redakci nebo odešlete e-mailem na adresu:
holmail@quick.cz.*

[Převod do HTML: [Michal Jungmann](#), [Michal Mazný](#) .]

ÚVOD

Svatodušní kázání

I Korintským 12, 4 -13

Apoštol Pavel v této části svého dopisu do Korintu mluví o Duchu svatém, který byl dán padesátý den apoštolům, v souvislosti s životem korintského sboru, ano v souvislosti s námi všemi. Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. To znamená, že Duch svatý není vyhrazen jen apoštolům, jen vysokým církevním hodnostářům, jen zvláštní duchovní elitě, ale je v nejtěsnějším spojení s životem každého křesťana.

Událost letnic je uvedena zvukem, hukotem prudkého větru. A když Pán Ježíš mluví s Nikodémem o zrození z Ducha svatého a z vody, mluví o větru, který kam chce věje. Jakoby tím měla být naznačena neuchopitelnost této Boží moci, jež je naprosto svobodná a nezávislá na podmínkách, prostředí i lidech. A přece apoštol ve své střízlivé věcnosti nám ukazuje, kde je Duch svatý vidět, kde ho můžeme poznat: je to jednak z ovoce, které nese křesťan ve svém životě - a zde je na prvním místě láska a na posledním střízlivost. A pak jej lze poznat v jeho darech milosti, tak zvaných charismatech. Ten Duch, který je - pověděno slovy písně - "v dařích bohatý", je síla, jež stále dává.

Snad psal apoštol tyto řádky jako odpověď na dotaz Korint'anů, jak to s těmi charismaty je. Z celé souvislosti 13. a 14. kapitoly lze mít za to, že ve sboru byla vysoce ceněna řeč v jiných jazycích, či dle ekumenického překladu "dar mluvení ve vytržení". A protože právě tento sbor by zatížen stranictvím, závislými a všelijakými roztržkami, trvalo nebezpečí, že mimořádnost tohoto projevu bude sloužit k nadřazenosti jedněch a k podcenění druhých, kteří tento dar nemají.

A tu apoštol mluví o "rozdílných obdarováních", rozdílných charismatech, která jsou z téhož Ducha. Slyšíme tu o slovu moudrosti, poznání, o uzdravování, mocných činech, prorockví, rozlišování duchů, řeči ve vytržení a daru výkladu. Není to vůbec míněno jako úplný seznam, protože v epištole do Říma mluvení jazyky či uzdravování nezmiňuje. Spíše chce ukázat apoštol Pavel na tu nezměrnou mnohost darů, které máme v církvi, protože každý z nás dostal dar jiný. To je pak hráz proti každé uniformitě, do níž se nemusíme, ano nesmíme, dát vtlačit, to je varování před každým pokukováním po daru druhého, který i se svým darem "Pánu svému stojí i padá". A protože ten Duch uděluje každému "zvláštní dar, jak chce", není žádná technika či metoda na získání daru, který by se nám líbil a byl nám příjemný.

Dary Ducha svatého nejsou dávány proto, abychom měli dobrý pocit, abychom měli zážitek, jenž by nás nesl. Nikoliv: **dary Ducha svatého jsou dávány k tomu, abychom tím sloužili druhým:** "každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu". Charismata mají základní poznávací znak: že prospívají církvi, že slouží, že budují. Jsou rozličná a každý z nás má jiné. "Rozdílné služby, ale tentýž Pán, rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech".

Duch svatý tuto rozdílnost služebných darů neškrtná, ale podtrhuje, "každému uděluje zvláštní dar, jak

chce". A přece tento Duch tvoří zázrak jednoty v odlišnosti. Církev je tvořena v době Pavlově Židy a Řeky, jsou tam otroci i svobodní. To byly protivy, které žádná síla nesmířila. Ten div se stal jenom v moci Boží, že tak mnozí a odlišní jsou jedním Kristovým tělem. Apoštol tu mluví o křtu a o napojení Duchem. Křest a Večeře Páně nejsou obřady, úkony církevního kultu. "Byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni byli jsme napojeni týmž Duchem".

Tento div smíme prožívat i dnes. Jsme tak rozdílní a přece Duch svatý nás spojuje v jedno. A potom ani odlišnost nemůže rušit, ale sloužit. "Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu". Nejsme ošizeni, jestliže jsme dostali dar méně nápadný. To, co všechny dary spojuje je jejich původ: a to je láska, kterou si nás Bůh v Kristu zamiloval. Z této lásky nás Duch svatý obdarovává, jak sám chce. Amen.

Luděk Rejchrt

HUDBA

Dar hudby

Milý pane faráři,

chtěla bych Vám prostřednictvím Brány dodatečně poděkovat za Vaši iniciativu a zásluhu o vznik nahrávky "Má město dvanáct bran", na jejímž natáčení jsem se bohužel nemohla podílet.

Moc ráda si kazetu pouštím a poslech těch milých známých písniček mi dělá velkou radost, vždy mě dokáže potěšit. Ač třeba provedení není z muzikantského hlediska zcela stoprocentní, neměnila bych s profesionální nahrávkou! Slova naděje a povzbuzení, v písničkách obsažená, zní z úst dětí i dospělých (které navíc všechny osobně znám) vroucně, srdečně a opravdově.

Jsem moc ráda, že cédéčko existuje a věřím, že tak, jako těší mě, určitě povzbuzuje a posiluje i mnohé další posluchače. A to je, myslím, to nejdůležitější.

Děkuji!!!!

Pavla Čujanová

foto: Z vystoupení Branického komorního souboru v Braníku dne 27.3.2002
Sbor dirigovala Miriam Žilková

STARŠOVSTVO

O čem jednalo staršovstvo v květnu

Přítomni:

sestry a bratři Rejchrt, Novotný, Černý, Drápalová, Horálek, Hoznauer, Kučera, Kučerová, Měšková, Nývltová, Plhák, Žilková, Jungmann j.h.

1. Závěrečné čtení z knihy Jana Pavla II. Překročit práh naděje
2. Br. Horálek podal zprávu o svém přijetí na synodní radě v souvislosti se svým odchodem z ČCE. Podal návrh na předání své zodpovědnosti ve skupinkách vedoucím br. Jungmannovi, Maznému a Bedrníkovi. Staršovstvo souhlasí a navrhuje, aby se na jeho zasedání zúčastnili podle potřeby zástupci vedení skupinek. Jménem branického sboru děkujeme Jendovi za práci kterou pro sbor vykonal a přejeme mu i celé jeho rodině mnoho požehnání v dalším působení ve společenství Kristovy církve.
3. Kontrola zápisu z dubnové schůze staršovstva:
  - oprava střechy kostela začíná 14.5. v 8 hodin
  - půjčka sboru ve Hvozdnici byla odeslána, přijetí s díky potvrzeno
  - dar romskému sboru AS odeslán
  - k péči o zástupce skotské církve během jejich návštěvy se přihlásila sestra Máša Sukdoláková
  - ke stížnosti senátorů k Ústavnímu soudu k některým ustanovením "Zákona o svobodě náboženského vyznání..." se po konzultaci na Synodní radě zatím nepřipojíme, ale budeme sledovat vývoj situace
4. Na žádost vedoucích dětí a dorostu staršovstvo projednalo přístup dětí k Večeři Páně. Zásadní podmínkou je křest, konfirmace se nevyžaduje. Staršovstvo se shodlo na podmínce individuálního rozhovoru dětí s br. farářem o jejich rozhodnutí k Večeři Páně přistoupit.
5. Schválena pokladní zpráva za duben bez připomínek.
6. Řízení ve věci nepovolené přístavby Nad lesem 42 vedle fary není ukončeno, naše námitka byla předána, stavební odbor vyžádal doplňky, které byly v požadovaném termínu předány. Bratr kurátor současně zaslal doporučený dopis stavebníkovi se žádostí o smírné řešení výstavbou dělící zdi. Protože situace kulminuje kolaudací nepovolené stavby, požádá br. Černý o konzultaci bratra arch. Vávru, zda lze vyhrát případný soudní spor.
7. Informace o životních výročích členů sboru.
8. Informace o konání pohovoru s konfirmandy 8.6. v 18 hodin, je žádoucí účast maximálního počtu zástupců staršovstva. Konfirmace proběhne 9.6.
9. Příští schůze staršovstva v pondělí 17.6.

zapsal J. Kučera

YMCA

YMCA Braník stojí o Vaši podporu

INZERÁT:

YMCA BRANÍK STOJÍ O VAŠI PODPORU

YMCA Braník pořadatel letních vodáckých putovních táborů pro děti a mládež a dalších vodáckých aktivit uvítá jakoukoliv finanční podporu na doplnění a obnovu sportovního vodáckého vybavení. Váš příspěvek (od jednotlivců či organizací) přijmeme formou účelově vázané sponzorské smlouvy a darovanou částku si na základě potvrzení o daru můžete odečíst z daňového základu pro daň z příjmu

fyzických nebo právnických osob. O naší činnosti se můžete informovat na stránkách www.ymca.cz pod heslem "Braník". Další případné informace o aktivitách či hospodaření sdružení vám rádi poskytneme osobně, emailem, či telefonicky. Tomáš Bedrník (předseda), tel. 44910095, email branik@ymca.cz

---

PORTRÉT

Návštěva

V neděli 16. dubna se bohoslužeb v Braníku zúčastnili naši rodinní přátelé z Francie, a to Philippe, Guy a Therese. Chci vám něco o nich povědět, ne proto, abych je představoval, ale proto abych přiblížil jejich životní příběh, který se mě osobně hluboce dotknul.

Philippe je matematik (jako já) a je velice hodný (více než já) a - budiž poctivě řečeno - v matematice nijak zvlášť nevyniká. Když jsem byl poprvé na universitě Caen, tak mi jeho kolega, který mi je odborně blízko a kterého jsem jel navštívit, domluvil, abych u něj přespal. Zcela samozřejmě mi nabídl pohostinství ve svém čtyřpokojovém bytě; jednou jsem u něj bydlel týden, později měsíc, a pak mě vystřídali i někteří kolegové z katedry.

To, že je Philippe hodný, bylo jasné od začátku. Brzy jsem přišel nejen na to, že je katolík a že si ve spoustě věcí rozumíme, ale i na to, že své životní neúspěchy (měřeno ovšem hodně vysoko nastavenou laťkou) dokázal přetavit do něčeho velice krásného. Má na každého, kdo ho vyhledá, čas. Je laskavý na studenty, podepírá své přátele a dokáže se radovat s jejich dětmi (sám je starý mládenec). Hrozně se mi líbilo, že když do Caen přijede cirkus, tak posbírání děti svých přátel a vezme je na představení. A taky zpívá v jakémsi sboru.

To poslední mě osobně nechává zcela chladným, ovšem když mi před mou poslední návštěvou v Caen psal, že ten víkend, co přijedu, pojedou do Rouenu, zpívat se svým sborem, tak jsem se rozhodl jet s ním - ne kvůli tomu sboru, ale proto, že v Rouenu teď působí můj nejmilejší učitel ze studií (to by bylo ale zase úplně jiné povídání). Cestou tam mi Philippe v autě vykládal příběh dirigenta jejich sboru, kterým je právě Guy.

Guy po léta dělal ředitele katolického gymnasia v Evreux. Role katolické církve ve Francii je hodně zvláštní, velice vzdálená představám, které si lze odvodit z historických románů, a vůbec nechci říci, že jí rozumím. Takže jenom na okraj: především je to od odluky církve od státu církev velmi chudá. Nepatří jí žádná z těch velkolepých katedrál, ty budovy jsou státní. Platy duchovenstva jsou nevalné a v platech není rozdíl podle místa. Biskup má tedy stejně jako obyčejný farář (tak jsem slyšel, neověřoval jsem to). Osobně jsem získal pocit, že katolická církev je dnes ve Francii vlivnou menšinou, vůči které se zbytek společnosti velice jasně vymezuje a kterou pečlivě střeží. Občas se objeví nějaké ozvěny těch sto a více let starých šarvátek, a jednou z nich byl před časem i pokus socialistické vlády více podřídit katolické školství státu. Guy byl tehdy jedním z členů celostátního obranného výboru, kterému se podařilo tento pokus odvrátit. Stal se tak osobou veřejně známou, mezi katolíky i ve svém městě.

On sám nám vyprávěl, že jeho vize křesťanské školy spočívá zejména v otevřenosti a citlivosti pro všechny typy dětí. Říkal, že těch žáků, se kterými jsou potíže, nemůže být ve třídě příliš mnoho, ale že právě pro takové žáky může křesťanská škola hodně udělat. Říkal, že občas také musel nějakého žáka ze školy vyloučit, ale že i v takovém případě se snažil, aby se s ním rozešel v dobrém. Říkal, že tak jednat lze a vzpomínal na situaci, kdy jeho dcera v Paříži v metru potkala jednoho takového vyloučeného žáka, který nechával pana otce pozdravovat a vzkazoval, že se na něj rozhodně nezlobí,

že chápe, že nemohl nic jiného dělat a poznamenal, že stejně ví, že v případě nouze mu Guy pomůže, k čemuž později prý došlo.

Mě ovšem zasáhl především způsob, jakým Guy ze své školy odešel. To bylo to, co mi Philippe vyprávěl v autě a kvůli čemu jsem se rozhodl, že oba manžele do Prahy pozvu. Koneckonců je křesťanství náboženství milosti, a tak se mi tak najednou zazdalo, že oba dva té nemilosti nesou na svém hřbetu víc než dost a že by bylo na čase se pokusit o malou změnu.

To, že Guy pociťoval za svoje studenty odpovědnost, se projevovalo i v tom, jak přistupoval ke zjištěným případům drog na škole. Zdálo se mu příliš snadné takového studenta oznámit policii a vždy se pokoušel s ním nějak nejprve pracovat. Nějak se to prosáklo ven mimo školu a zaujalo to lidi, kterým buď opravdu záleželo na drogové represí, nebo jim bylo velice příjemné, že mohou usvědčit zrovna ředitele katolické školy. Ať tak, nebo tak, výsledkem byla nenadálá policejní šťára, která šla na jisto. Pan ředitel totiž ve své pracovně uchovával několik ukázkových balení drog, aby svým učitelům mohl vysvětlit, jak takové věci vypadají. Což bylo zabaveno a pan ředitel obviněn. Nenašel se prý hlas ani jednoho významnějšího člověka, ať už v církvi nebo v lokální politice, který by se pana ředitele zastal. Měl soud, byl odsouzen a ze školství odešel.

Nezatrpkl. Dnes stojí v čele organizace, která v jednom z francouzských departmentů představuje alternativu péče o děti, jež se octnou bez rodičů kvůli rozhodnutí soudu (zneužívání, zanedbaný dohled, kriminalita). Je na rozhodnutí soudce, zda dítě svěří organizaci státní nebo nestátní a je věcí organizace, zda dítě pošle do náhradní rodiny nebo do ústavní péče. Ta institucionální péče má v některých případech prý také své místo, ale je třeba, aby tam těch dětí nebylo moc. Tak tolik příběh jednoho ředitele.

Schválně jsem nezmínil příjmení protagonistů našeho příběhu. Nějak bych to vnímal jako nevhodný zásah do jejich soukromí. Možná však, že si je někdo z pravidelných návštěvníků bohoslužeb vybaví: seděli vpravo od dveří v poslední lavici. A omlouvám se, že jsem nic nenapsal o Therese - bylo by co, ale ... ale delší články mají méně čtenářů. A děkuji Miloši Rejchrtovi a Jiřímu Ježdíkovi, že mým hostům dali svůj čas a překlenují svou francouzštinou jisté jazykové bariéry. A děkuji také panu řediteli Alexandru Slabému, že je přijal ve své škole. A zejména děkuji své ženě, která vztahové bariéry překonává hravě i bez znalosti francouzštiny.

Aleš Drápal

MLÁDEŽ

Zapomenuté příspěvky

Pokud se vám bude zdát, že vzpomínky na zimní akce do květnového čísla Brány nepatří, máte pravdu. Jenomže my jsme následující příspěvky objevili teprve teď na dnes již nepoužívané e-mailové adrese. A tak je raději otiskujeme v měsíci máji, než abychom čekali až napadne nový sníh.

Redakce

Travná MMII (17.2.-23.2.2002)

Záměr akce: Společně prožití jarních prázdnin, určené hlavně pro členy páteční skupinky mládeže.

Místo konání: Javorník-Travná, okres Jeseník

Účastníci: Pět chlapců a tři dívky ve věku od 15 do 19 let.

Místo pobytu: Objekt, patřící Diakonii naší církve se nachází v obci Travná, sedm kilometrů od Javorníka. Z rozlehlého objektu jsme používali (resp. vytápěli) pouze kuchyni s jídelnou a dva pokoje.

Doprava: Do Javorníka jsme dorazili v neděli odpoledne vlakem. Zavazadla nám odvezl javornický farář bratr Adolf Petr (dědeček Vojty a Báry Stralczynských) a my jsme pěšky došli na Travnou. Sobotní cestu na vlak jsme absolvovali kvůli špatnému počasí v autech bratra Petra a Diakonie. Jinak jsme se pohybovali pěšky či pomocí mikrobusu, který na Travnou z Javorníka jezdí.

Program: *Neděle* Po příjezdu jsme se zahřáli polévkou a zabydleli jsme dům. Po večeři následoval první program. Před usnutím jsme si přečetli úryvek z knihy Broučci.

Pondělí Po volném dopoledni, které jsme strávili učením, hraním stolního tenisu či jinými zábavami jsme odpoledne vyrazili na krátkou procházku, během které jsme sehráli turnaj v lesním golfu. Večer jsme zahájili programem, po kterém následovala narozeninová párty, skvěle vymyšlená a konferovaná Ivo Vacíkem. Jako hosty jsme přivítali ředitele Diakonie Jarka Brančíka a bratra Petra s manželkou.

Úterý Tento den jsme věnovali práci na stavbě v Javorníku. Odměnou za dobře odvedenou práci nám byl nejen výborný oběd, ale také opékání špekáčků.

Středa Celodenní výlet pod vedením Vojty Stralczynského. Původní cíl-Borůvkovou horu jsme zamítli pro prudký vítr a sněžení, a tak jsme se přes Vysoký kámen vrátili do Javorníka. Večerní program byl ukončen diskusí, která se přesunula i do večerní čajovny.

Čtvrtek Ráno odjela z Travné Jitka Padruňková. Dopoledne jsme věnovali uklízení a odpoledne jsme pak čistili zanesené kanály a stěhovali nábytek.

Pátek Po obědě jsme odešli na návštěvu do Javorníka. Večer jsme uspořádali závěrečnou oslavu, kterou opět navštívili Jarek Brančík a manželé Petrovi. Bratr Petr nám podal svědectví o svém životě a o budování "Travné", kde se pak setkávali a dodnes setkávají křesťané z různých koutů nejen ČR, ale i z celé Evropy. Od půlnoci do sedmi hodin jsme drželi modlitební stráž.

Sobota Po uklízení objektu a rozloučení s "hostiteli" jsme odjeli do Prahy, kam jsme dorazili po sedmé hodině večerní.

Duchovní programy: Organizační tým vybral sedm z několika publikací od Dereka Prince doporučených Jirkou Matouškem a čtyři účastníci z nich připravili programy. Na každý večer byl připraven jeden, celkem jsme tedy slyšeli šest programů. Tématem programů bylo: Životní cíl: plnit Boží vůli, Hořké hlubiny života, Potřebuje jazyk uzdravení?, Otcovství, Modlitba a půst mění dějiny a Extravagantní láska. Největší ohlas měl program o Otcovství a Modlitba a půst. Sobotní program, o který jsme přišli dřívějším odjezdem (Milost poddání se) bude přednesen na skupince.

Závěr: Pobyt se vydařil. Účastníci chválili nejen programy, ale i možnost zúčastnit se komornější akce než na jaké jsou zvyklí (viz Zimní tábor 23 lidí ve dvou pokojích). Měli jsme také spoustu prostoru pro vzájemné poznání sebe sama i druhých, které bylo zakončeno vzájemným anonymním hodnocením vlastností jednotlivých účastníků.

CO JSME SI O BRANÍKU MOHLI PŘEČÍST

Rozhovor s br. Lud'kem Rejchrtem o vánočních hrách

Zmínka o našem sboru sem tam probleskne v různých debatách (někdy všelijak zkresleně) nebo i ve sdělovacích prostředcích. Škoda, že se většinou nedozvíme předem o rozhlasové relaci. Zaslouží si ji jen ti, kdo mají náhodou puštěné rádio na příslušné stanici. To, co se píše v církevním tisku, si může přečíst každý. Ale vzhledem k tomu, že ne každý tento tisk čte, přetiskujeme následující článek z únorového čísla časopisu Český bratr:

O vánočních hrách s PhDr. Lud'kem Rejchrtem, farářem v Praze - Braníku

Toto číslo ČB vyjde ještě v čase po Zjevení Páně, hodnotí se vánoční slavnosti a o tobě a vašem sboru se ví, že jste v tomto směru průkopníci. Kdy jste s tím začali?

Začalo to v roce 1974, když jsem poprvé byl na vánoční slavnosti v tzv. "Braníku" jako farář. Připravil jsem pro to první hru, která se jmenovala O smrti, andělu a dítěti. Vyšla v knize Hry, kterou vydalo křesťanské nakladatelství a knihkupectví Oliva. Tam tu první hru najdeš v celém rozsahu.

A znají ji také odběratelé materiálů odboru pro práci s dětmi synodní rady...Protože jsi docela typický organizací vánočních slavností, zeptám se, jak bys našim čtenářům popsal zapojení ostatních lidí u vás?

Je to zapojení celého sboru. Především je to tolerance vůči jevišti, které máme kvůli zkouškám vlastně už od první nebo druhé adventní neděle, takže přes lavice jsou natažená prkna, je tam zábradlí a z kostela je udělané divadlo. Lidé, kteří přijdou na bohoslužby, mají úplně jiný pocit nežli běžně v kostele. Musí si na to zvyknout. Pak tady je mnoho lidí, kteří jsou ochotni pomáhat, kteří jsou ochotni nacvičovat, kteří jsou ochotni vyrábět kulisy. Dříve jsem to všechno dělal já, teď už mám spolupracovníky, prakticky už to jenom řídím - lidi, kteří jsou ochotni přivést lešení od nás z fary do kostela a zase ho rozebrat a odvézt, zařídit elektrické osvětlení atd. Na tom se podílí mnoho lidí a ten pracovní tým je skutečně velice dělný a obětavý.

Kolik asi lidí?

Je to asi takových osm deset lidí.

Takže vy vlastně Vánoce máte celé spojené s gradující atmosférou přípravy na divadlo. Setkal ses někdy s názory, že divadlo do kostela nepatří?

Ne, to jsem se nikdy nesetkal, protože naše divadlo je vždycky divadlo biblické, tzn. vztahuje se k vánočnímu příběhu a jde k tomu třeba z různé strany Poslední hra, kterou jsme dělali - a tu už jsem nepsal já, ale moje vlastní žákyně Jarmila Šmídová - tak ta se jmenovala Ester a je to o Ester, která zachránila národ. Začíná to tím, že moderní spisovatel má napsat jakousi knihu o této postavě, nejde mu to a usne, ve snu pak vidí příběhy z jejího života. Je tam začleněna i současnost.

Předpokládám, že ses určitě někde inspiroval v historii církve. Máš nějaké prameny o vzniku vánočních her?

Ne, neinspiroval jsem se historií církve, protože vánoční hry jsou vlastně folklórní a to mě dost uráželo. Já jsem viděl Rakovnickou vánoční hru, v našem kostele ji dokonce hráli pozvaní mladí lidé a připadalo mně to barokní, ztitěrnující a "bambínkovský". Ježíšek je takové to miminko, s nímž mecenášsky pohybují sem a tam a to mi nesedí. Já prostě vidím, že v jeslích je Ten, před nímž se

klanější mudrci, je to Pán a dávají se mu dary, je to Spasitel, a proto jsme hry dělali jinak. Vždycky jsem si vybral nějakou postavu ze Starého zákona - třeba Joba, nebo jsem dokonce měl i Sodomu, také jsem vyprávěl ve hře o babylónské věži - a snažil jsem se to dovést do vánočního příběhu. A ono se to vždycky podařilo. Hry byly také propojeny písněmi, které jsem k tomu účelu dělal. Mimochodem, kdybys chtěl, tak můžeš udělat reklamu písním, které jsou z vánočních her a které jsou na CD i na kazetě pod názvem Má město dvanáct bran. Je to mých 28 písní v nahrání branického komorního orchestru.

Už jsme je v ČB prezentovali. Ale chci si ještě ověřit, že u tebe to vlastně nebyly staré hry církevní, ale nějaká biblicky vyznavačská poloha. Je to tak?

Barokní katolické vánoční hry, ty mne nezaujaly a zdály se zbožnosti mé vlastní i sboru úplně cizí. Tak jsem na to šel úplně od začátku a myslím, že jsem vytvořil nový typ her, kdy se s biblickou tematikou starozákonní spojuje vždycky příběh a vždycky to končí u jeslí.

Je to pro tebe i katecheze?

Ano, dalo by se říci, že je to skoro katecheze.

Mne na tom imponuje robustnost oněch příběhů a napadá mě, že tys daroval dětem a mládeži třeba i knížku Taková dlouhá cesta, kde jsou velmi výrazné příběhy z církevních dějin. Máš nějaké vysvětlení, proč tě příběhy tak táhnou?

Já mám příběhy rád, protože všechno to, co má příběh, má děj, tak to mě zajímá. To, co příběh nemá ani v literatuře, nebo příběh je nezajímavý, to mi bere chuť takovou literaturu příliš studovat.

Pořád se mi zdá, že to bude ještě něco víc, určitě to souvisí i s tvou erudicí. Vzpomněl by sis ještě na něco, co tě v životě třeba inspirovalo?

Já už jsem s tím začal mnohem dřív než v Braníku, působil jsem v Křižlicích, v tolerančním sboru. Tam nešlo dělat jeviště, tak tam jsme hry dělali jako vánoční recitační pásma. Vzpomínám si, že jedno z prvních, které si myslím dodnes lidé pamatují, bylo pásmo o vánočních zvonech. V Křižlicích na věži visí tři zvony, které nebyly rozlity na kanóny, protože jsou z oceli, a jmenují se Víra, Láska a Naděje. Jako vánoční pásmo jsem napsal hru o těchto třech zvonech, což byl asi začátek her, které tady teď hrájeme v kostýmech, s písněmi, s osvětlením, opravdu jako divadlo.

Vede se o těch divadlech u vás ve sboru nějaký rozhovor?

Dlouhý rozhovor, ani ne tak polemický, ale spíš věcný. Děti třeba mluví frázemi z té hry apod. Je to zvláštní forma zvěstování, kterou si lidé možná pamatují víc než kázání.

To rád souhlasím. Máš nějaké zajímavé zkušenosti s tím, jak to děti poznamenává během nacvičování, jak se ztotožní s postavou?

Samozřejmě je poznamenává veliké očekávání. Je to obrovská radost hrát. Letos jsme měli děti poměrně málo, bylo nás, inu kolik, asi pětatřicet, ale před dvěma lety jsem měl šedesát dvě děti a na jejich těla jsem psal role. Když jsem hry psal, já už jsem skončil, ale psal jsem to vždycky na konkrétní jména dětí, viděl jsem je před sebou a podle toho jim dával role. Vždycky jsem musel brát v úvahu mnoho proměnných, tzn. věk, úroveň vyjadřování, ale zároveň touhu se uplatnit v seberealizaci, abych někomu neublížil. Nemůžu dát např. jednomu děvčeti odstavec dlouhý, druhému krátký, když jsou to děvčata ve stejném věku a chodí do stejné třídy. Musím se snažit o to, abych jednu nezahanbil, neponížil, abych jí nenaočkoval mindrák. Největší starost vždycky byla, abych některému dítěti nějakým způsobem nepotvrdil, že není tak dobré jako kamarád, kamarádka. Co se pak týče vztahu dětí ke hře, tak děti, které onemocní, to opláčou. Proto jsme se snažili hrát to nejen u nás dvakrát, děláme reprízu ještě tentýž den, ale ještě u katolíků, aby lidi, kteří by mohli přijít

a nemohli na vánoční hru v kostele u nás, to mohli shlédnout.

Je za tím hodně pastorační a tvůrčí práce. Co bys navrhl dalším následovníkům?

Myslím, že je třeba mít dobrý text, a domnívám se, že ty moje jsou použitelné, možná i pro jiné společenství než branické. Posílají mi třeba z různých sborů, z Lysé nad Labem nebo z Ostravy, krásně upravené programy mých her, kde je vyjádřena dějová rovina, celý příběh vyprávění rozdělen do jednotlivých dějství, jsou tam jména, někdy i kresba a vidím, že to ve sborech velmi zabírá. Účast je dobrá, např. v Ostravě bylo kolem dvou set lidí a v Lysé asi sto padesát. Myslím si také, že je to určitá forma evangelizace. Děti jsou pro to nadšené a je se o to třeba snažit. Dělal jsem to vždycky tak, že jsem jim to celé předehrával, že jsem se pitvořil, dělal různé ženské postavy i s tím ženským hlasem, a snažil jsem se je pro to získat. Když je člověk získá a ukáže, že každý tam má svou důležitou roli, že není rolí důležitých a méně důležitých, že jsou jenom role dobře a špatně zahrané, tak ty děti máš v kapse a ony udělají naprosto všechno. Já už to tady trénuji čtvrt století.

Jsi proslulý i písničkářením. Je to pravda, že jsi psával na každou dětskou neděli jednu písničku?

Ano, prakticky téměř na každou. Měl jsem takovou ctižádostivost, aby to bylo aktuální k danému vyprávění. Z toho vznikly vlastně písně v tom modrém zpěvníčku, písně z rodinných nedělí. A fůru jsem samozřejmě vyhodil, fůru jsem ztratil, zůstalo jenom to, co je také na kazetách. Teď také děláme i jednu velikonoční, budou tam zpívat Bambini di Praga. Ta kazeta se bude týkat Velikonoc, s písněmi, které se vztahují k velikonočnímu příběhu, a moje kantáta o Marii Magdaléně.

Jak jsi se k muzice v životě dostal?

Tak, že maminka jako učitelka byla muzikantka, měla ráda hudbu, hrála na klavír a chtěla, abych hrál také. Přihlásila mě na klavír a mě to strašně nebavilo. Začalo mě to bavit, až když jsem začal hrát na harmonium a doprovázet ve sboru, začal jsem komponovat a pak jsem chodil k profesorce Ondříčkové. V době fakulty jsem studoval klavír vážněji, ale pak jsem začal v Křižlicích stavět a jak to tak život přináší, ruce mě už neposlouchaly a na nějaké vážnější hraní jsem rezignoval. Začal jsem spíš komponovat, takže komponuji i pro orchestr.

Od interpretační preciznosti k osobnímu vyznání... Vzpomínám si, že když vyšel tvůj první zpěvníček Bud' tobě sláva, byl slyšet názor, že je to hodně vánoční zbožnost, kdežto my jsme církev vyznávající teologii kříže. Máš to nějak zreflektované nebo je to náhoda?

To, že v tom zpěvníčku převažují vánoční písně, je dané asi tím, že jsem to potřeboval, že je to dané chvílí. O Velikonocích se toho tolik v kostele nedělá, nezpívá, patrně se ani lidi tolik nesejdou k nacvičování jako o Vánocích.

Máš nějaké historické zdroje velikonočních her nebo církevního divadla?

Ne, velikonoční hry jsem nikdy nedělal, protože jsem měl strach, že by se tam měla zobrazovat postava Páně. Víš, to já jsem si nikdy netroufl a vždycky jsem se bál toho, aby někdo hrál dospělého Ježíše. Ani v těch vánočních hrách, když tam máme jesle, tak tam nikdy není žádný bambino anebo panenka, nic takového, jsou tam holé jesle. Proto jsem se nikdy k velikonoční teatrologii neklonil.

Tvoje důrazy tím najednou dostávají ještě jiný rozměr. Jako bych tu slyšel i východní teologii Vánoc, kdy jdeme k jeslím s třemi mudrci, a tobě to zároveň brání zobrazovat velikonoční příběh.

V úctě a respektu, před skutečností, která nás převyšuje. Musel bych tam třeba i nějak dostat Ježíše vzkříšeného a podobně, to bych si nikdy netroufl.

Inu, Rejchrti se nezapřou... Máš pro nás nějaké poselstvíčko směrem k závěru?

Něco moudrého vzkázat? Opravdu nevím. Myslím si, že nejlepší vzkaz je knížka, kterou jsem vydal a můžeš tam napsat, že jsem odevzdal Kalichu dosud neuveřejněné hry, které jsou nejlepší.

A bude se to jmenovat?

Ještě nevím, jestli to přijmou, ale dostal jsem příslib. Chtěl bych to vydat kompletně s těmi už vydanými, ale tyhle poslední, těch pět je nejlepších. Nejtěžších, ale nejlepších. Jedna se jmenuje Kainovo znamení a představ si, začíná Kainem a dostanu se k jeslím a ještě tam mám doktora Fausta.

Pro účely tohoto rozhovoru jsem tě zarámoval jen jako vánočního spisovatele, ale jedna otázka by to mohla trochu vyrovnat: Čím se teď nejintenzivněji zabýváš?

Teď se pokouším dělat postilu ze svých kázání a je to velká práce, protože to všechno přerývám podle církevního roku a jenom na texty evangelií.

Tak ještě jinak. Ví se, že máš dosti různorodý sbor a mluvil jsi tu o takové spolupráci. Co ti přitom pomáhá?

Jsem v principu tolerantní člověk, a mám zásadu, že každý Pánu svému stojí aneb padá. Dopřávám v podstatě svobodu všem, svobodu i charismatickým skupinám, které se ze začátku trošku distancovaly, ale teď jsou naprosto integrované a jsou to moji pomocníci. Není v nich vůbec nic, co by mě nějak rušilo. Snad se to podařilo i jakousi mou trpělivostí, že jsem hned nevyletěl.

Myslíš, že ta práce na vánočních hrách je jedním z míst takového setkání?

Určitě je to dobrá věc. Když lidi spolu hrají, tak nemůžou spolu boxovat. Když spolu člověk něco dělá s druhým, tak on se učí ho také respektovat a má k němu blíž. Myslím si, že pro překonávání generačních nebo teologických distancí je to velmi důležité.

Vzácný závěr, díky!

Jo, jo.

V neděli 20. ledna po bohoslužbách se telefonicky ptal Jan Mamula.

RŮZNÉ

---

1. května

Ve středu prvního května bylo už ráno neobvykle horko. Jedním z nejlepších způsobů, jak ho přežít, bylo odjet z Prahy ven. Kdo zamířil na chatu ke Slabým, udělal dobře. Dalo by se říct, že se nás tam sešly celé davy. Naše laskavé hostitele to však nijak nevyvedlo z míry. Dana chladnokrevně navařila další hrnec polévky, Saša nás provedl po okolí a krásný den uběhl v povídání a hrách. Myslím, že jsme ten horký den nejenom přežili, ale i prožili - a to je rozdíl.

Lída Holá

Jaká byla letošní Biblická stezka?

Vše začalo shromážděním zhruba uprostřed lesa na Zadní Kopanině, kde se posléze soutěžilo. Po nezbytných formalitách jsme konečně obdrželi první otázky, které jsme co se snažili co nejrychleji vyřešit, abychom se mohli rozběhnout do terénu. Pak už to šlo všechno ráz na ráz- šplh, hledání v jízdním řádu i v Bibli, odhady délky, váhy, míry a objemu, biblické testíky, vázání uzlů a bádání nad tím, k čemu by se asi tak zrovna tenhle mohl použít, poznávání biblických příběhů podle obrázků a další zajímavé úkoly. Vše bylo rozmístěno na různých stanovištích a za každou disciplínu každá tříčlenná skupinka dostala získaný počet bodů. Důležitý byl ale i čas, za který byly i trestné body. Když se vyhlašovala jména vítězných skupinek, každý byl napjatý a doufal, že se právě ta jeho umístí alespoň v první desítce... To se naši skupince- mně, Katce a Davidovi podařilo, byli jsme 8. a měli jsme z toho velkou radost. To jsme ale nevěděli, že další z našich hlídek- Marek, Adélka a Prokop - bude ještě mnohem úspěšnější a obsadí krásné 3.místo a postoupí tak do celorepublikového kola. Ani třetí skupinka- Magda, Anežka a Tomáš neskončila v poli poražených a obsadila čestné 14.místo. Některé skupinky se setkaly i s veverkou, která prý vypadala dost nemocně a nakonec zemřela... Vzhledem k tomu, že se i počasí vydařilo si myslím, že jsme si to všichni skvěle užili a určitě se těšíme zase na příští rok. Napřed ale musíme fandit Adélce, Prokopovi a Markovi...

NA ZADNÍ OBÁLCE

Přijď, Duchu svatý, přijď

PŘIJĎ, DUCHU SVATÝ, PŘIJĎ

DO MĚ ZEMÉ
DO MÉHO MĚSTA
DO MÉHO DOMU
DO MÉHO SRDCE
.....VÍTEJ.....

obrázek V.Lamra "A přijmete moc Ducha... Sk. 1.8"

Obrázek uveřejňujeme se souhlasem autora. Václav Lamr má radost, že poslouží našemu sboru. Ještě větší radost by měl, kdyby některého čtenáře Brány zvláště oslovil.

[\[předchozí číslo\]](#) [\[jiné číslo\]](#)